

Thesis Title Political Ecology of Fishery Resource Exploitation in Tam Giang Lagoon, Thua Thien-Hue Province, Vietnam

Author Mr. Bui Duc Tinh

M.A. Sustainable Development

Examining Committee

Lect. Dr. Chusak Wittayapak	Chairman
Lect. Dr. Chayan Vaddahanaphuti	Member
Lect. Dr. Pinkaew Laungaramsri	Member
Dr. Nguyen Van Thang	Member

ABSTRACT

Being a large catchment area, with more than 22,000 hectares, Tam Giang lagoon is considered the largest lagoon in Vietnam. It plays an important role in the conservation of biological diversity and economic development of Thua Thien-Hue Province. However, in recent years, changes in political economy have led to many changes in management and exploitation of lagoon resource as well as its impacts on local fishers. So, this study was conducted in attempt to acquire an overall understanding of the changes in state policies, market and economic development and the impacts on fishery resource exploitation and different fishing groups' livelihood such as *sampan* people, fixed fishing households, etc. Various research methods were used to select a research site and collect primary data such as household survey, participant and non-participant observations, discussions, and life history, etc. in Tam Giang lagoon. While secondary data was collected from relevant official information resources using documentary method.

Results of this study revealed that the changes in policies on exploitation and management such as privatization of fishing grounds, development of aquaculture and decline in fisheries have broken down the traditional management systems of local fishers by replacing with new management regime, which transformed common property to private. Especially, it led to unequal access to fishery resources between different fishing groups, in which rich fixed fishers and aquaculturalists have gained more benefit and marginalized *sampan* people and poor fixed fishers out of lagoon

(including 230,000 *sampan* people and poor fixed fishers). Moreover, this process also stratified fishing communities into rich and poor, mobile and fixed fishing practice. Poverty gap between fishing groups increased sharply. Consequently, conflicts over access to fishery resources emerged as critical issue in lagoon. On the other hand, it established new social relationship such as property relation, market transaction and commercialization. In which, the rich fixed fishers, aquaculturalists and middlemen, in new condition, had more power to access to fishery resources and excluded poor fishers and *sampan* people from lagoon fishing grounds.

The results also suggested that resettlement of *sampan* people without careful consideration of their cultural values and lifestyle is not successful campaign of local government. Because, *sampan* people have their own traditional customs, knowledge and everyday practices, which have been their lived experiences from the lagoon and not a land-based society. Accordingly, they could not adapt with conditions in new economic zones where their village settled on land not on water, they had to grow rice, perform land preparation, cattle raising, market transaction rather than fishing activities. Consequently, they have been sinking in deeper hunger and poverty.

The research found that, in certain context, different fishing groups had different ways to maintain their livelihood such as resistance and diversification of their fishing gears, and fishing activities based on their socio-economic condition, their local knowledge and set of practice. The result indicated that *sampan* people and poor fixed fishing households are seen as marginalized fishers, because they are poor and powerless fishers in the lagoon. They used their local knowledge, cultural values and symbolic contestation in order to change their fishing activities and fishing gears and resistance to aquaculturalists and rich fixed fishers' domination in order to maintain their survival. On the contrary, the rich fixed fishing households, aquaculturalists in general, relied on government policies, their relation with local government in order to legitimize their access to fishery resources. It also showed that, in Tam Giang lagoon, local fishing households' fishing activities and fishing gears are complex and dynamic due to diverse ecological settings and their socio-economic conditions.

It can be concluded that inappropriate changes in government policies on exploitation and management of fishery resources in general will lead to negative changes in not only management and exploitation of fishery resources but also people's behavior and decision-making in their livelihood strategies. People tend to put more pressure on natural resources, thus lead to unsustainable development in their community.

เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้ผลประโยชน์มากขึ้น ขณะที่ชาวประมงบนเรือและชาวประมงแบบอยู่กับที่ซึ่งมีฐานะยากจน ถูกกีดกันจากการเข้าถึงทรัพยากรบริเวณทะเลสาบ (จำนวน 230,000 คน) นอกจากนี้กระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังทำให้เกิดการแบ่งชั้นในชุมชนประมง เช่น การแบ่งแยกระหว่างคนจนคนรวย ระหว่างกลุ่มที่ทำประมงแบบอยู่กับที่และกลุ่มที่ทำประมงแบบเคลื่อนย้าย ทำให้ช่องว่างทางรายได้ของชาวประมงกลุ่มต่างๆ ขยายขึ้นอย่างมาก ดังนั้นความขัดแย้งในการเข้าถึงทรัพยากรประมงบริเวณทะเลสาบจึงเป็นประเด็นสำคัญของการวิเคราะห์ ในอีกแง่หนึ่ง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้สร้างความสัมพันธ์ทางสังคมในรูปแบบใหม่ เช่น ความสัมพันธ์ทางด้านกรรมสิทธิ์ และการดำเนินธุรกิจการค้า ซึ่งภายใต้เงื่อนไขใหม่ของความสัมพันธ์แบบต่างๆ นี้ กลุ่มชาวประมงแบบอยู่กับที่ซึ่งมีฐานะร่ำรวย ชาวประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพ่อค้าคนกลาง มีอำนาจมากกว่าในการเข้าถึงทรัพยากร และกีดกันชาวประมงบนเรือและชาวประมงยากจนออกจากกรเข้าถึงทรัพยากร

ผลการศึกษาเสนอว่าการอพยพชาวประมงที่อาศัยอยู่บนเรือโดยไม่คำนึงถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของคนเหล่านี้เป็นนโยบายที่ไม่ประสบความสำเร็จของหน่วยงานราชการท้องถิ่น เนื่องจากชาวเรือเหล่านี้มีประเพณี ความรู้ และชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์ชีวิตที่ผูกพันกับลากูน ไม่ใช่สังคมที่อาศัยผืนแผ่นดินเป็นรากฐาน ดังนั้นพวกเขาจึงไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเงื่อนไขภายใต้เขตเศรษฐกิจใหม่ที่ซึ่งหมู่บ้านตั้งอยู่บนผืนดินแทนที่จะเป็นผืนน้ำ พวกเขาจำเป็นต้องปลูกข้าว เตรียมดิน เลี้ยงสัตว์ ทำการค้า แทนที่จะได้ประกอบอาชีพประมงอย่างที่พวกเขาถนัด ดังนั้นพวกเขาจึงกำลังจมดิ่งลงสู่ความอดอยากยากจน

การวิจัยนี้พบว่าในบางบริบทกลุ่มประมงต่างๆ ใช้วิธีการที่แตกต่างกันเพื่อดำรงรักษาวิถีชีวิตของตน เช่น การต่อสู้ขัดขืน การใช้เครื่องมือและกิจกรรมที่หลากหลายในการจับปลา ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคม ภูมิปัญญา และชุดแบบแผนการปฏิบัติ ผลจากการวิจัยชี้ให้เห็นว่า เนื่องจากชาวประมงที่อยู่อาศัยบนเรือและชาวประมงแบบอยู่กับที่ที่ยากจนเป็นกลุ่มชาวประมงซึ่งถูกกีดกันให้อยู่ชายขอบในการเข้าถึงทรัพยากรบริเวณลุ่มลากูนเนื่องจากไร้อำนาจและยากจน เพื่อที่จะมีชีวิตอยู่พวกเขาได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในจับปลา ใช้คุณค่าทางวัฒนธรรม และการต่อสู้ทางสัญลักษณ์เพื่อขัดขืนการครอบงำทางอำนาจจากกลุ่มชาวประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและกลุ่มชาวประมงแบบอยู่กับที่ที่ร่ำรวย ในทางตรงกันข้าม ครอบครัวผู้ทำประมงอยู่กับที่ที่ร่ำรวยและชาวประมงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอาศัยนโยบายรัฐบาล ความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อยืนยันสิทธิในการเข้าถึงทรัพยากร ผลจากการวิจัยยังแสดงให้เห็นด้วยว่าวิธีการจับปลาและเครื่องมือของชาวประมงท้องถิ่นบริเวณลุ่มลากูนมีพลวัตและความสลับซับซ้อนเนื่องจากสภาพทางนิเวศวิทยาที่หลากหลาย เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ สังคมรวมถึงความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจการเมือง

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านนโยบายที่ไม่เหมาะสมของรัฐบาลเกี่ยวกับการถือประโยชน์และการจัดการทรัพยากรประมงโดยทั่วไปจะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในทางลบไม่เฉพาะเพียงแต่ในด้านการจัดการและการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรประมงเท่านั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมของคนและการตัดสินใจที่จะใช้วิธีการต่างๆ ในการดำรงชีวิตด้วย โดยที่มีแนวโน้มว่าคุณจะกีดกันทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ไม่ยั่งยืนของชุมชนในที่สุด